

iz Sv. Vida pri Ptuj. Častitamo gospoda Brenze-tu in tudi mariborskemu okraja, da dobi tako izvrstnega moža kot nadzornika.

Podli napadi na okrajnega glavarja. Zadnja številka zloglasne, umazane „Südsteirische Presse“ napada z svojimi zadnjimi močmi na prav podel način okrajnega glavarja v Ljutomeru. Predno je popolnoma utihnila morala je še ta farška cunjia zlitii svojo smrdečo žlindro po poštenjaku, po zasluženem uradniku. Vsak človek ve, da je vsak, kojega blati ta umazan listič poštenjak, in ravno ti so klerikalakemu gobezdalo trn v peti.

„Südsteirische Presse“ farška cunjia, pisana v nemškem jeziku, prenehala je z novim letom. Zakaj? Vsi naročniki zapustili so ta list, ki družega ni priobčil, nego nesramne napade na obče znane može poštenjake. Muogo mnogo škode povzročil je ta list, vsakdo si je mislil, če se take nesramnosti pišejo v listu duhovščine, tedaj tudi taka duhovščina ni vredna niti piškavega oreha. Ta list in njegovi sodelovalci bodo se morali enkrat zagovarjati, zakaj peša vera, ti se bodo morali zagovarjati, da je posebno na Spodujem Štajerskem toliko odpadov od naše svete vere. Ko bi Kristus spet na svet prišel med ljudi, vzel bi bič in izgnal take hujskajoče „dušne“ pastire iz cerkve kakor nekđaj menjalca in trgovce iz templja. Na mesto „Südsteirische Presse“ izhajale bode „Süddösterreichische Stimmen.“ Radovedno smo na ta listič. Jabolko ne pade daleč od drevesa, gotovo tudi naslednik umrlega lista ne bo več prida.

Razne stvari.

Reja štajerske kure. Ročna knjižica za kmetovalce in perutninarje od Armina Arbeiterja, oskrbnika v Feldhofu pri Gradcu. V samozaložbi pisatelja. Želja, katero je že zdavna gojil naš kmet, zlasti štajerski, v kojega gospodarstvu je tudi reja kokošij zelo važna, se je izpolnila z izdajo zgoraj omenjene knjižice. Na 100 straneh obsega brošurica vse potrebno, kar mora znati perutninorejec o reji štajerske kure, o njenih lastnostih in donašanju raznega haska, ki ga nam da, kakor tudi o praktični, priprosti, toda umni reji. Vrednost knjige zelo poveča okolnost, da jo je spisal in sestavil mož, ki ni samo znan v Avstriji in daleč preko mej kot pisatelj, ampak tudi kot zelo praktičen perutninorejec. Vse, kar piše ta gospod pisatelj, je vzeto iz prakse in namenjeno za prakso. On piše priprosto in poljudno, kar more le izkušen mož, tako da si je vsak kmetovalec oziroma kmetica in tudi začetnik koj na jasnem, kaj je treba storiti za umno in dobičkanosno perutninorejo. Glavna stvar je, da se izognemo v kmečkem obratu velikim izdatkom; kajti dandanes se najde v kmečkih hišah malo denarja, in kmet mora delati s priprostimi, cenimi sredstvi. Le v tem slučaju more kmet izhajati. Gospod Arbeiter, znan kot praktičen mož, je na tem polju nepresežen. Njegove naredbe, ki jih priporoča, krmljenje in oskrbovanje, vse je priprosto, primerno in tako urejeno, da lahko kmet vse sam po ceni pridela, odnosno izdela.

Naj ne zamudi noben kmetovalec, si nabaviti te knjige za svojo ženo in deco. V knjigi najdete tudi lepe alike o raznih vrstah štajerske kure, tako da si more vsakdo dobro predstavljati našo izvrstno svetovnoznanu štajersko kokoš. Brezdvomno bode ta Arbeiterjeva knjiga tudi primogla k temu, da še bode štajerska kura bolj zaslovela; ta brošurica bode pridobila naši perutnini še nove prijatelje in odjemalce in kmete, ki se za rejo perutnine, zelo malo brigajo, spodbujala, da se bode tudi zanimali in začeli z dobičkonosno perutninorejo. Perutnina postaja leto za letom vedno dražja in zakaj ne bi kmet tudi v tej stroki pridobil nekaj denarja. Knjiga stane 1 K 20 v s poštnino vred, ako se ta znesek vpošlje z naročilom vred.

Zanimiv račun nekega „slikarja“ se je dobil v hamburškem arhivu. Račun je datiran z 12. februarjem 1783 ter je bil namenjen predstojniku cerkve sv. Duha. Račun se glasi: 1. Sv. očenaš zboljšal (ni bilo mnogo dela) 4 pf. 2. Deset božjih zapovedi popravil 6 pf. 3. Razbojniku na križu napravil nov nos in devet novih prstov 10 pf. 4. Poncija Pilata osnažil ter mu naredil nov dim okoli kape 1 marka 4 pf. 5. Angelu Gabrijelu pozlatil peruti 1 marka 10 pf. 6. Deklo visokega duhovna trikrat namazal ter ji napravil karmina na lice 14 pf. 7. Petrovemu petelinu napravil nov greben in par peres 2 marki 4 pf. 8. Mariji Magdaleni lase pobarval 4 pf. 9. Nebo na vzhodu zjasnil in napravil nekaj novih zvezd 2 marki 10 pf. 10. Peklenski ogenj nekoliko podpihal in enemu hudiču nov rep pritrdil 1 marka 12 pf. 11. Nekaterim zavrženim dušam verige popravil 8 pf. 12. Vseh 12 apostolov na stebrih namazal 1 marka 12 pf. 13. Iste apostole zadi črno namazal 10 pf. Skupno: 14 mark 2 pfeniga.

Kranjski kaplan v „Polizeiblattu“. Zadnja številka policijskega lista za Kranjsko prinaša tiralnico sodne oblasti za ubeglim zaradi nečistosti preganjenim kaplanom. Ta poziv je vsekakor policijskim organom prepozno došel, ker po ljudski govoricu je ta kaplan že onkrat velikega morja in se na gorkem v pest smeje avstrijskim sodiščem, ki še le tedaj iščejo hudodelske farje, kadar so ti že na varnem.

Kadilci imajo prednost. Pri predavanju o srečnem zakonu v newyorškem ženskem klubu je pozivala predavateljica svoje poslušalke: „Nikdar si ne jemljete moža, ki ne kadi. Po mojih bogatih izkušnjah so vsi možje, ki ne kadijo, nestrpni in prepirljivi ter nimajo humorja. Posebno po obedu je tak mož neznošen. Brez miru bega po sobi, ker mu nečesar manjka, in išče kakršnekoli prilike, da bi razgrajal. Kadilec pa si nažge po obedu z velikim razpoloženjem svojo smotko ali pipo in ter se zaziblje potem v stanje najsrečnejšega zadovoljstva. Parepričana sem, da je previdnost božja določila, naj mož kadi in da je le zategađelj ustvarila tobak. Z možem pa, ki se v tem pogledu ne pokori previdnosti božji, nekaj ni v redu. Zato vam svetujem odkloniti vsako ženitno ponudbo nekadilca!“

Nogo zlomil si je pri drsanju na ledu nadvojvoda Karl Franc Jožef, starejši sin najvojvode Otona.

Beračovo promoženje. Kako poročajo dunajski listi, prišel je v bolnišnico usmiljenih bratov na Dunaju berač, pri katerem so našli hranilnično knjigo v znesku 28.000 K in več vrednostih papirjev. Berač se piše Janez Kasina, doma na Češkem in je bil v mladosti krojaški pomočnik. Star je sedaj 72 let in berači že 50 let. — Vsak stan pač prinese preje bogastvo, kakor kmečki.

Duhovnik med mašo tepen. Iz Karlovca se poroča: Da hočejo popi ljudstvo na vsak način poneumniti, je znana stvar. Tak je tudi pop Hegedič, ki je zahteval od gospe Željko da se mora vsak teden dvakrat izpovedati. Ker je Željko pred kratkim zahtevala, da jo mora Hegedič vsak dan izpovedati, se je ta uprl in ker mu ženska ni dala miru, jo je v cerkvi klofutanil. To je pa pobožni ženi bilo preveč, akoravno je bila tako srčno vdana svojemu dušnemu pastirju. Sklenila je, da se mu osveti in je že parkrat čakala, da mu povrne njegove klofute. A šele v soboto se ji je ponudila prilika za to. Med mašo Hagedičevo se je Željko navalila na svojega sovražnika in ga korenito preteple, a bi jih bil pop še več dobil, da ga niso stražniki rešili iz nevarnega položaja. Celi zadevi se smeje ves Karlovec, samo to je vsakemu žal, da jih Hegedič ni več dobil. Hegediča bi pa vprašali: Kako se strinja klofutanje v cerkvi z onim zvišim naukom, ki ga je vzela z zakup črna banda?

Državna zbornica otvorila se bode spet 26. tega mesca.

Lakota na Japonskem. V severnih pokrajinah Japonskega grozi lakota, ker ljudi nimajo za zimo nobenega živeža več.

Rupne kače. In Bohinja se poroča, da je nad Komarčo pod Tičarico velika podzemeljska jama z velikim jezerom. V tej jami je baje mnogo kač rdečkaste barve in zelo neprijetnega duha. Pripovedujejo o njih, da so dolge po 4 metre in debele kot človeško stegno ter da prihajajo na svetlo le pred nevihtami. Tem kačam pravijo rupne kače. Jama je še nepreiskana in tudi za kače se še ni nihče zanimal. Pač so poskusili dospeti v jamo in si ogledati jezero pred leti pastirji in drvarji, a se jim ni posrečilo. Spustili so v jamo tramove, da bi znotraj napravili plave in se po njih vozili po jezeru, toda ko so v jami na bregu pri luči pridno zbijali plave, so iz luken začele kače dvigati glave, da so se vsi zbal in zbežali. Koliko je resnične na tem, se seveda ne da kontrolirati. Pač pa se pripoveduje, da je podobno kačo videl neki kmet tudi pod Babjim zobom, kjer so tudi podzemne jame. Bilo bi dobro, da bi se vsa stvar natančneje preiskala.

Naše srčne funkcije so, kakor znano, najmenitnejše delovanje v telesnem ustroju. V zanimivi nemško pisani knjižici („Spomenica o strupovitem učinkovanju alkohola in kave“) izvaja dr. H. Stoll, ravnajoči zdravnik v kopalnišču Nauheimu, slovečem za srčne bolezni, tako po svoji izkušnji v tisočih primerih kakor tudi po preizkusih drugih zdravniških veččakov, da je tropska kava s svojim strupenim

kofeinom nevarna, da, najnevarnejša sovražnica našemu srcu. Zlasti ta učinek kofeinov, da počasi, toda po rodovitem uživanju kave neizogibno razširi in in omrtvi srčno mišico, za čimer nastopi srčna slabost in pogostoma kap, se označuje za posebno usodnega. Kot najvarnejši zabranilni in nasprotni pomoček priporoča imenovani specialist za srce, Dr. Sig. Erben v nemškem časopisu „Die Gesundheit“ Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo, ki, ne da bi se izgubil dobri okus, kot izdatna primes zrnati kavi ublaži njene škodljive učinke ter jih skoro popolnoma odpravi. Ali tudi zaradi okusa po zrnati kavi, ki ga ima samo Kathreinerjeva Kneippovo sladna kava, je ta kava brez primesi tropske kave izvrstna pijača, ki jo že v mnogoštevilnih družinah uporabljajo več let in ki se povsod obnaša kar najbolje.

Gospodarske stvari.

Pečrnenje vina. Ker je bilo letos ob trgatvi deževno vreme in je grozdje močno gnilo, bo mnogo vina pri pretakanju počrnelo. Ta prikazen pokaže se včasih tudi, če denemo vino iz soda v steklenico. Da zabranimo to bolezen, ki je osobito pri belem vinu navadna, priporočamo, da se vinska posoda, predno pretočimo vino v njo, nekoliko z žveplom zapuha. Žvepleni dim mora seveda ostati v posodi. Če je vino popolnoma povrelo, ne škodi mu žveplen dim prav nič, ker se spoji ta polagoma z alkoholom v razne aldehide, ki dajo vinu celo prijeten aroma. Preveč se seveda ne sme žveplati, ker bi se ne mogel v tem slučaju ves dim spojiti z alkoholom in po takim vinu bi lahko bolela pivca glava.

Deset pravil za reje perutnine po zimi. 1. Kurnik naj bo primerno gorak; pod 4—5 C° ne sme pasti toplota v njem. Zato zadela vse špranje, da ne more veter v kurnik. 2. Tudi prevelika toplota ni dobra. Čez 10 stopinj C ne sme biti v kurniku, sicer se žival na mraz prišedši kmalu prehladi. 3. Perutnino se ne sme imeti v hlevu z drugo živino, ker vlaga in sopar od živine perutnini škoduje. 4. S pokladanjem zrnja daj živalim priložnost k praskanju po prsti, zato jim pomešaj hrano med prst ali pesek, da si hrano ondi same poiščejo. 5. Izpusti žival ob lepem vremenu vsaj po par ur v dnevu na zrak, da se razhodijo. Ob času hudega mraza, dežja in snega naj to seveda izostane. 6. Davaj perutnini mlačne pijače in zjutraj nekoliko segretega ali spraznega zrnja. To jako vpliva da kokoši bolje neso. 7. Tu pa tam daj živalim tudi nekoliko mesne hrane, katera nadomestuje poletni mrčes. V to služijo razni kuhinjski ostanki. Tudi zrezano in skuhanu sočivje (zelje, repa i. t. d.) in celo sparjeno seno je po zimi dobra kokošja hrana. 8. Kadar kolješ perutnino, izbiraj bolj stare živali, s katerimi se po zimi ne da nič kaj prirediti. 9. Razdeli perutnino v več predalov po vrsti in tudi po velikosti. Ako jih zapreš vse skupaj, zajedajo močnejše dobriži, da ne more ta do hrane, ali pa ga večje še celo pobijajo. 10. Petelin naj bode pri kokoših le kak vnesec, da uporabiš